

Όνοματεπώνυμο: Αλεξάνδρα Βουτυρά

Στοιχεία επικοινωνίας

Διεύθυνση κατοικίας: Τιμισκή 137, 546 21 Θεσσαλονίκη

Διεύθυνση εργασίας: Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ, Αγ. Δημητρίου 159^Α, 546 36 Θεσσαλονίκη

Τηλ. : +30-2310-220219 (οικίας), 2310-991613 (εργασίας) **Φαξ:** 2310-991610

Κιν.: 6972-710414

E-mail: voutyra@mus.auth.gr

ΣΠΟΥΔΕΣ

1980 Διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Βόννης (Γερμανία). Τίτλος διδακτορικού: *Klassische und klassizistische Nikedarstellungen. Untersuchungen zur Typologie und zum Bedeutungswandel*, Βόνη 1981 (σ. 390, εικ. 254). Επιβλέπων καθηγητής: Nikolaus Himmelmann-Wildschütz.

1976-1980 Μεταπτυχιακές σπουδές στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Βόννης (Γερμανία) (Reinische Friedrich-Wilhelms-Universität, Archäologisches Institut)

1970-1975 Σπουδές στο Τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (πτυχίο: 1975)

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

1976 Δίπλωμα πιάνου, Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (τάξη Ελ. Παπάζογλου)

1973 Πτυχίο Αντίστιξης, Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης

1969 Πτυχίο Αρμονίας, Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ιταλικά

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

2010-2011 «Αρχείο Μουσικής Εικονογραφίας» (Χρηματοδότηση: Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, έργο 9050).

2005-2010 «Αρχείο Μουσικής Εικονογραφίας» (Χρηματοδότηση: Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, έργο 80098).

2004-2009 «Πενταετές ερευνητικό πρόγραμμα για τα ελληνικά μουσικά όργανα του Αρχείου Μουσικής Εικονογραφίας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών ΑΠΘ». (Χρηματοδότηση: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς).

2002-2003 «Images of Music-A Cultural Heritage» (Γενική επιστημονική εποπτεία: Tilman Seebass, Institut für Musicwissenschaft, Leopold-Franzens-Universität Innsbruck. ΕΥ για την Ελλάδα: Αλεξάνδρα-Γουλάκη Βουτυρά. Χρηματοδότηση: Κοινοτικό πρόγραμμα *Culture 2000*).

2002-2004 «Η μουσική και ο χορός στην Αρχαία Ελλάδα» (Χρηματοδότηση: Υπουργείο Πολιτισμού).

2001-2004 «Ερευνητικό πρόγραμμα για την ορθή επανέκθεση του Μουσείου Αρχαίων, Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Οργάνων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς» (Χρηματοδότηση: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 2003-2015** Καθηγήτρια Μουσικής Εικονογραφίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Σχολή Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1999-2003** Αναπληρώτρια καθηγήτρια Μουσικής Εικονογραφίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Σχολή Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1992-2014** Ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων ιστορίας της τέχνης στο Τμήμα Θεάτρου, Σχολή Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1985-1995** Επίκουρη καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1982-1985** Λέκτορας Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1982** Επιστημονικός συνεργάτης Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Μάρτιος-Οκτώβριος)
- 1981-1982** Επιστημονικός συνεργάτης στο Αρχείο του μυθολογικού λεξικού (LIMC=Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae)
- 1981-1989** Έρευνα στο αρχείο της οικογένειας Β. Χαλεπά

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

- 2003-2006** Κοσμήτορας Σχολής Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1999-2003** Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών Σχολής Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 2008-2013** Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών Σχολής Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 2008-2015** Συνυπεύθυνη πρόεδρος (Co-chair) του Study Group for Musical Iconography της International Musicological Society (IMS)
- 1996-2015** Επιστημονική υπεύθυνη Αρχείου Μουσικής Εικονογραφίας Τμήματος Μουσικών Σπουδών Σχολής Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 1996-2015** Γενική Γραμματέας του Δ.Σ. του Τελλογλείου Ιδρύματος Τεχνών ΑΠΘ
- 2007-2015** Μέλος της επιτροπής των Φίλων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης για την οργάνωση της Βιβλιοθήκης και του Μουσείου του ΟΜΜΘ
- 2003-2005** Μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του Φίλων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης για το πρόγραμμα παράλληλων εκδηλώσεων του ΟΜΜΘ

Επιβλέπυσα διδακτορικών διατριβών, υπεύθυνη οργάνωσης εκθέσεων (Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ) μέλος επιτροπών, επιστημονικών εταιριών, σωματείων στον τομέα των δραστηριοτήτων της.

Α. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ:

1. Zur Identifizierung von paläologenzeitlichen Kirchen in Saloniki. *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 34, 1984: 255-264.
2. Die musizierenden Engel des Genter Altars. *Imago Musicae* V, 1989: 65-74.
3. A Rediscovered Ancient Model for Thorvaldsen's Day. *Analecta Romana* 17-18, 1988: 225-229.
4. Eine Akroterfigur aus Eleusis. *Volume in Honor of Prof. N. Himmelmann*. Mainz-Zabern 1990: 411-416.

5. Neugriechischer Tanz und Musik aus europäischer Sicht. I-II. *Imago Musicae* VII 1990: 189-232 (I. Abbildungen griechischer Volkstänze und Volksmusik in europäischen Reiseberichten. II Der Romeika Tanz).
6. Observations about domestic music making in vase paintings of the fifth century B.C. *Imago Musicae* VIII 1991: 73-94.
7. Nike auf musikalischen Darstellungen der klassischen Zeit. *Musikalische Ikonographie. Hamburger Jahrbuch für Musikwissenschaft*, vol. 12 1994: 83-101.
8. Heracles and Music. *RidIM (International Repertory of Musical Iconography) Newsletter*, 17-1, 1992, 2-14.
9. Music on Phlyax Vases. *Imago Musicae* XVIII/XIX 2001/02: 35-57.4
10. Pyrrhic Dance and Female Pyrrhic Dancers, *RidIM (International Repertory of Musical Iconography) Newsletter* 21/1 (1996), 3-12.
11. Παρατηρήσεις για την απεικόνιση του ρυθμού στην αρχαιότητα, *Imago Musicae* XXI/XXII (2004/5), 13-28.
12. L'éducation musicale à Athènes à l'époque classique, *Musique, Images et Instruments : Ikonographie musicale : enjeux, méthodes et resultats* 10 (2008): 10-17.
13. Παρατηρήσεις στην «Πρόσκληση σε Χορό» στο Άγαλμα. *Μελέτες για την αρχαία πλαστική προς τιμήν του Γιώργου Δεσπίνη*, (Θεσσαλονίκη 2001) 351-62.
14. «Μύθος και πραγματικότητα στην αρχαία Ελληνική Μουσική» στο Ανδρικού Ε. / Γουλάκη-Βουτυρά Α. / Λαναρά Χ. / Παπαδοπούλου Ζ., *Dons des Muses. Musique et danse dans la Grèce ancienne, Μουσών δώρα. Μουσικοί και χορευτικοί απόηχοι από την αρχαία Ελλάδα*, Κατάλογος έκθεσης Musées Royaux d' Art et d' Histoire-Musée du Cinquantienaire (Bruxelles 26.02-25.05.2003), Αθήνα 2003, 40-47
15. «Μουσικοί Αγώνες» στο Καλτσάς Ν. (επιμ.), *Αγών. Το πνεύμα της άμιλλας στην αρχαία Ελλάδα*, Κατάλογος έκθεσης στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Αθήνα 2004, 46-51.
16. Αρχαίος Πυρρίχιος και Πυρριχίστριες, *Αρχαιολογία* 90 (2004), 40-46.
17. «Ο ρυθμός σε κείμενα και εικόνες της αρχαιότητας», στο *Μουσική Ανάλυση και Ερμηνεία. Πρακτικά Β' Συνεδρίου Μουσικολογίας* (Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 4-6.11.2003), Αθήνα 2006, 143-68.
18. "Total work of art: From Richard Wagner to Bauhaus" in *The limits of genres in art today*. Congress organized by the Etaireia Moraitis in Athens, Mars/April 2006. Athens 2009, 53-84.
19. Metamorphoses of Orpheus in Modern Greek Art. *Imago Musicae* XXIV, 2011, 127-146.
20. «Η μουσική παιδεία στην κλασική Αθήνα», στο *Μουσική παιδεία και Δημοκρατία στην κλασική Αθήνα*, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2012, 8-13.
21. Εικόνες μουσικής στην Αρχαία Ελλάδα, στο Α. Γουλάκη Βουτυρά (επιμ.), *Ελληνικά μουσικά όργανα-Αναζητήσεις σε εικαστικές και γραμματειακές μαρτυρίες* (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.), Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών 2012, 51-76.
22. Μουσική και χορός από τους ευρωπαϊούς περιηγητές, στο Α. Γουλάκη Βουτυρά (επιμ.), *Ελληνικά μουσικά όργανα-Αναζητήσεις σε εικαστικές και γραμματειακές μαρτυρίες* (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.), Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών 2012, 155-162
23. Μουσικά θέματα στη νεοελληνική ζωγραφική, στο Α. Γουλάκη Βουτυρά (επιμ.), *Ελληνικά μουσικά όργανα-Αναζητήσεις σε εικαστικές και γραμματειακές μαρτυρίες* (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.), Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών 2012, 163-172.
24. Ο David Hockney ζωγραφίζει τη σκηνή, στο *Η τέχνη του 20ού αιώνα: Ιστορία-Θεωρία-Εμπειρία. Γ' Συνέδριο Ιστορίας της Τέχνης*, Θεσσαλονίκη 2009, 187-198.
25. Chopin, Delacroix και Άμλετ. Συνέδριο Τρεις Εποχές-Τέσσερις Επέτειοι, Pergolesi, Chopin, Schuman, Barber, Θεσσαλονίκη 26&27 Νοεμβρίου 2010
26. Με αφορμή τη Theodora του Χαίντελ, στο Purcell, Handel, Haydn, Mendelssohn, τέσσερις Επέτειοι. Πρακτικά Συμποσίου, Αθήνα 27-28 Νοεμβρίου 2009, Θεσσαλονίκη 2011, 241-251.

27. Τυφλὸς ἄνθρωπος, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἓν παιπαλοέσση, Νάματα, Τιμητικός τόμος για τον καθηγητὴ Δημήτριο Παντερμαλή, Θεσσαλονίκη 2011, 443-452
28. *Goya – Beethoven. Περισσότερο ἀπὸ σύγχρονοι, με «κοινὴ μοίρα»*. Ανακοίνωση στην Ημερίδα του ΤΜΣ στο Τελλόγλειο Ἴδρυμα στις 19.1.2012 «Με ἀφορμὴ μιᾶ ἐκθεσῆς, Ludwig van Beethoven, 1770-1827»
29. *Εὐρώπη καὶ Ἑλληνικοὶ μύθοι: 16^{ος}-18^{ος} αἰ.* Ανακοίνωση στην Ημερίδα με θέμα « Το Φῶς των Μύθων», Σάββατο 19 Ἰανουαρίου 2013 Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Θεσσαλονίκης.
30. *Apollo playing the lira da braccio*. Στο *Grenzüberschreitungen / Crossing the Borders*, Festschrift Tilman Seebass, Innsbruck 2014, 13-22.
31. *Singing to the Lyra or the Auloi*. Στο “*Quaderni della Rivista di cultura classica e medioevale. Tra lyra e aulos. Tradizioni musicali e generi poetici*”, 2015, 355-390.
32. *Ingres: Apollo, Mozart and Music*. Στο *Music in Art XL/1-2*, 2015, 145-160.
33. *Το Μνημεῖο Ἀνδρέα Συγγρού του Λάζαρου Σώχου*. Στο *Χρῦσανθος Χρήστου, Αφιέρωμα, Θεσσαλονίκη 2006*, 169-180.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΞΙΚΑ:

1. Nike (in classical period) for the *LIMC (Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae)*, vol. VI-1, 859-881.
2. Musik bei öffentlichen und privaten Opfern: Prozession, Opferhandlung, Symposium nach dem Opfer, *ThesCRA (Thesaurus Cultus and Rituum Antiquorum) II* (2004), 371-375.
3. Musische Wettkämpfe, *ThesCRA II* (2004), 378-381.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ:

1. *Klassische und klassizistische Nikedarstellungen. Untersuchungen zur Typologie und zum Bedeutungswandel*. Dipl. Thesis, Bonn 1981 (p. 390, figs. 254).
2. *Μουσική, χορός καὶ εἰκόνα. Ἡ ἀπεικόνιση τῆς ἐλληνικῆς μουσικῆς καὶ τοῦ χοροῦ ἀπὸ τοὺς Ἑρωπαϊοὺς περιηγητὲς τοῦ 18οῦ καὶ 19οῦ αἰ.*, Ἀθήνα 1990 (επανέκδ. 2000)
3. *Γιάννου Δ. / Γουλᾶκη-Βουτυρά Α. / Θέμελης Δ., Ἑλληνικὴ καὶ Ἑρωπαϊκὴ μουσικὴ. Εἰκονογραφημένη ἱστορικὴ εἰσαγωγή, Θεσσαλονίκη 1998*
4. *Chios, Lesbos and church sculpture in the Aegean (16th-20th centuries)* (coauthor with Giorgos Karadedos). Thessaloniki 2011 (p. 458, figs. 387)
5. *Ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ τέχνη καὶ ἡ ἀκτινοβολία τῆς* (σε συνεργασία με τὸν Εμμ. Βουτυρά), ἐπιμέλεια σειρά Δ. Ν. Μαρωνίτης, Θεσσαλονίκη, Ἰνστιτούτο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν. Ἴδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, 2011 (σ. 440, εἰκ. 507)
6. *Ἑλληνικὰ Μουσικὰ Ὀργανα. Ἀναζητήσεις σε εἰκαστικὲς καὶ γραμματικὲς μαρτυρίες (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.)*. Ἐπιμ.: Ἀλεξάνδρα Γουλᾶκη-Βουτυρά, Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ἴδρυμα Τεχνῶν ΑΠΘ, 2012 (σ. 272)